

Okul Öncesi Dönemde Çocuğu Olan Ebeveynlerin Cinsel Gelişim ve Eğitime Yönelik Tutumları ile Ebeveynlik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*

[Gamze Bozcu](#)¹, [Merve Albayrak](#)¹, [Kerem Kıran](#)¹, [Ayşenur Yegin](#)¹

¹Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Okul Öncesi Eğitimi, Ağrı

*Yapılan bu çalışma 1919B012217463 numaralı destek ile 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı kapsamında Doç. Dr. Samet Ata danışmanlığında destek almıştır.

Atıf için: Bozcu, G., Albayrak, M., Kıran, K., & Yegin, A. (2025). Okul öncesi dönemde çocuğu olan ebeveynlerin cinsel gelişim ve eğitime yönelik tutumları ile ebeveynlik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Spor, Eğitim ve Çocuk*. 5(2), 1-21. DOI: 10.5505/sec.2025.66376

Geliş Tarihi: 15.05.2025

Kabul Tarihi: 30.05.2025

Yayın Tarihi: 31.05.2025

GİRİŞ ve AMAÇ: Okul öncesi dönem, çocukların değer yargıları ve sosyal etkileşim biçimlerinin şekillendiği kritik bir süreçtir. Bu dönemde cinsel gelişim, bireyin beden algısı ve kimlik oluşumunu etkileyen önemli bir alan olup, uzun süre tabu olarak görülmüştür. Ancak çocukların sağlıklı gelişimi için erken dönemde uygun cinsel eğitim yaklaşımlarının önemi artmıştır. Bu çalışmanın amacı, okul öncesi çocuklara sahip ebeveynlerin ebeveynlik tutumları ile cinsel gelişim ve eğitime yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi incelemektir.

YÖNTEM: Nicel yönteme dayanan bu çalışmada, betimsel ve ilişkisel tarama modelleri kullanılmıştır. Örneklemi, Ağrı merkezindeki anaokullarına devam eden 4-6 yaş arası çocukların ebeveynleri (n=500) oluşturmaktadır. Veriler, Demografik Bilgi Formu, Ebeveyn Tutum Ölçeği (Demir Karabulut & Şendil, 2008) ve Cinsel Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği (Ceylan vd., 2020) ile toplanmıştır. Veriler SPSS ile analiz edilmiş; parametrik ve non-parametrik testlerin yanı sıra çoklu regresyon analizi uygulanmıştır.

BULGULAR: Demokratik ebeveyn tutumu, cinsel eğitime yönelik olumlu tutumlarla anlamlı şekilde ilişkilidir. Otoriter ve izin verici tutumlar ise daha zayıf etkiler göstermiştir. Ayrıca, çocuğun cinsiyeti, yaşı ve ailenin sosyo-ekonomik durumu gibi değişkenlerin de ebeveyn tutumlarını etkilediği saptanmıştır.

TARTIŞMA ve SONUÇ: Ebeveynlik tutumları, cinsel eğitime yönelik yaklaşımlarda belirleyici olmaktadır. Babaların annelere kıyasla daha çekingen davrandığı, kız çocuk ebeveynlerinin daha koruyucu olduğu ve çocuğun yaşının tutumlarda farklılıklara yol açtığı görülmüştür. Ebeveynin eğitim düzeyi ve çocuğun özel alanının olması da etkili faktörler arasındadır.

Anahtar Kelimeler: Ebeveyn tutumları, okul öncesi dönem, cinsel eğitim, cinsel gelişim.

Investigation of the Relationship Between Attitudes Towards Sexual Development and Education and Parenting Attitudes of Parents with Preschool Children

INTRODUCTION AND PURPOSE: The preschool period is a critical stage in a child's development, where foundational patterns of behavior, values, and social interactions are formed. Sexual development during this time plays a vital role in shaping body image, identity formation, and understanding of social roles. Although long considered a taboo topic, early childhood sexual education is increasingly recognized as essential for healthy development and protection from potential risks. This study aims to examine the relationship between parenting styles and parents' attitudes toward their children's sexual development and education during the preschool years.

METHOD: This quantitative study employs both descriptive and relational survey models. The sample consists of 500 parents of 4-6-year-old children attending kindergartens in Ağrı, Türkiye. Data were collected using a Demographic Information Form, the Parental Attitude Scale (Demir Karabulut & Şendil, 2008), and the Attitudes Toward Sexual Education Scale (Ceylan et al., 2020). Data analysis was conducted using SPSS, applying both parametric and non-parametric tests as well as multiple regression analysis.

RESULTS: A significant relationship was found between parenting styles and attitudes toward sexual education. A democratic parenting style was associated with more positive attitudes, while authoritarian and permissive styles had weaker associations. Factors such as the child's gender, age, and the family's socioeconomic status also significantly influenced parental attitudes.

DISCUSSION AND CONCLUSION: Parenting styles play a key role in shaping attitudes toward sexual education. Fathers were found to be more avoidant than mothers, and parents of girls tended to be more protective. The

child's age, presence of a private room, and the parents' level of education were also found to influence attitudes toward sexual education.

Keywords: Sexual Development, Sexual Education, Family Attitudes, Preschool Period.

GİRİŞ

Çocuğun yaşam becerilerinin temelini oluşturan dönemin okul öncesi dönem olduğu yadsınmaz bir gerçektir. Temel alışkanlıkların bu dönemde kazanılması, çocuğun yeteneklerini geliştirmesine katkı sağlar. Okul öncesi dönem çocuğu, zihinsel becerilerini ve edindiği öğrenme deneyimlerini sosyalleşmeyle geliştirir. Çocuğun ileriki yaşamında kolaylık sağlaması açısından bu dönemde alacağı eğitim önemli bir role sahiptir (Oktay, 2007).

Çocuğun eğitim hayatındaki başarısı; okulun nitelikleri, toplumun eğitim algısı gibi etkenlerle belirlenir (Epstein ve Sanders, 2002). Tüm bu niteliksel farklılıklar arasında aile yaşamı önemli bir konumdadır. Ebeveynler, çocukların gelişiminde eğitimciler kadar önemli bir etkidir (Morrison, 2018). Ebeveynler, kendi ailelerinden nasıl bir eğitim aldılarsa çocuklarına da benzer bir eğitim yaklaşımı sergilemektedirler. Ebeveynlerin yetiştirme tarzları ve davranışları, çocuğun bir olayda gösterdiği tepkiyle ilişkilidirken; ebeveyn anlayışları, çocuğun çeşitli durumlarına karşı sergilenen genel tutumu ifade eder (Darling ve Steinberg, 1993). Ebeveyn anlayışları, çocukların gelişimlerinden okul hayatlarındaki başarılarına kadar pek çok alanda belirleyici bir role sahiptir (Bornstein ve Bornstein, 2007).

Okul öncesi çağındaki çocukların ebeveynlerinin çocuk yetiştirme tarzlarıyla ilgili yapılan araştırmalarda, çoğunlukla ebeveynlerin eğitim seviyesi arttıkça daha eşitlikçi, paylaşımcı ve demokratik tutumlar sergiledikleri görülmüştür. Buna ek olarak, ebeveynin mesleği, ailedeki çocuk sayısı, ebeveynin yaşı, çalışıp çalışmaması, çocuğun özgür davranışlarını cesaretlendirmesi ve kendini otoriter ya da demokratik olarak tanımlama biçimi gibi değişkenlerle ebeveyn tutumları arasında anlamlı ilişkiler bulunmuştur.

Çocuğa yönelik gösterilen sevgi ve ceza tutumu da ebeveynin eğitim düzeyiyle ilişkili görülmektedir (Güneysu, 1982). Ebeveyn tutumu, çocuğun bağlanma biçimini şekillendirir. Çocuğun sosyal ilişkilerinin nasıl olacağını, büyük ölçüde bu bağlanma biçimi belirler. Örneğin, insanlarla sağlıklı ilişkiler kurabilen çocuklar güvenli bağlanma gösterirken, saplantılı bağlanma geliştiren çocuklar kendilerini değersiz hisseder; başkalarını önemli ve değerli görür, bu da kendini kanıtlama çabası içinde olmalarına yol açar. Bu durum, çocuğun ailesi ve sosyal çevresiyle zorluklar yaşayabileceğini göstermektedir.

Anne-baba tutumlarının çocuğun bağlanma biçimlerini şekillendirdiğini söylemek yanlış olmayacaktır. Örneğin, ebeveyninden sık sık cezalandırma gören ve bu cezaların etkisini yoğun şekilde yaşayan bir çocuk, güvenli bağlanma geliştirmekte zorlanır. Bu durumun temelinde genellikle otoriter aile yapısı yer almaktadır (Ceylan, 2017). Ebeveynlerin çocuk yetiştirme tarzları genel olarak üç başlık altında incelenir: otoriter tutum, serbest tutum ve demokratik tutum. Otoriter tutumda, çocuk genellikle

Spor, Eğitim ve Çocuk (SEÇ)

baskı ve denetim altındadır. Ebeveyn, çocuğun koyduğu kurallara uymasını ister ve cezalandırma bu tutumda ön plandadır. Çocuğa sınırsız hak tanıyan ve sınır koymayan yaklaşım ise serbest tutumdur. Bu tutumda çocuk kurallara uymayı tercih etmez ve davranışlarına sınır konulmaz. Serbest tutumla büyüyen çocukların, okul ortamında ilgisiz, inatçı ve saldırgan davranışlar sergilediği gözlenmiştir. Demokratik tutumda ise aile yaklaşımı sevgi ve bağımsızlık temelleri üzerine kuruludur. Anne-baba çocuğa söz hakkı tanır, kararlarına saygı duyar ve onunla iş birliği yapar. Aile, çocuğun yaşı ne olursa olsun onun ayrı bir birey olduğunun bilincindedir. Bu tutumla yetişen çocukların daha bağımsız, dışa dönük ve yaratıcı oldukları gözlemlenmiştir (Arı, Bayhan, Artan, 1997). Otoriter aile anlayışında ebeveynler, sert ve katı bir eğitim anlayışı benimser. Bu nedenle yeterince ilgi görmeyen çocuklar, duygusal açıdan yoksunluk yaşar. Bu anlayışta, çocuktan mutlak itaate dayalı bir uyum beklenir (Sümer, Gündoğdu Aktürk ve Helvacı, 2010).

Ebeveyn tutumlarının çocuk gelişimi üzerindeki etkisi, literatürde sıkça ele alınan bir konudur. Bu bağlamda, kararsız ve tutarsız ebeveyn yaklaşımlarının, çocukta güven duygusunun yeterince gelişmemesine yol açabileceği ifade edilmektedir. Özellikle kendi içsel kararsızlıklarını çocuğa yansıtan ebeveynlerin, çocukta kaygı, korku gibi duyguların gelişmesine ve dikkat çekmeye yönelik problem davranışların ortaya çıkmasına zemin hazırlayabileceği belirtilmektedir (Yörükoğlu, 1992). Dolayısıyla, çocuğun sosyal ve duygusal gelişimini desteklemek amacıyla, ebeveynlerin daha tutarlı ve güven veren bir tutum sergilemelerinin faydalı olabileceği öne sürülmektedir (Karabulut Demir & Şendil, 2008). Aksi takdirde, çocuğun cinsel gelişim sürecinde bazı güçlüklerle karşılaşma olasılığı gündeme gelebilir.

Maccoby ve Martin'e göre bireyin cinsiyeti kalıtsal bir unsurken, yaşamını sürdürdüğü çevre toplumsal cinsiyet rollerini belirlemektedir (MEB, 2013). Cinsel eğitim, çocuklara sağlıklı bireyler olmaları yönünde rehberlik eden; duygusal farkındalık, karar verme becerileri ve kişisel sınır bilincini kazandırmayı amaçlayan bir süreçtir (SIECUS, 2003). "Cinsel gelişim ve eğitim" temalı öğretimlerde, okul öncesi dönem çocuklarının cinsel benlik gelişimleri, cinsel rollerin öğrenilmesi, erken çocukluk döneminde görülen mastürbasyon, cinsellikle ilgili sorular, cinsel oyunlar ve bu konulara yönelik aile tutumları ele alınmaktadır. Bu eğitimlerde tiyatrolar, örnek olaylar, soru-cevap uygulamaları gibi yöntemlerden yararlanılmaktadır (Tuzcuoğlu ve Tuzcuoğlu, 2004).

Uygun zamanlama, doğru ortam, bilgi donanımı, çocuğun gelişimsel özelliklerini tanıma, yeterli düzeyde bilgi verme, çocuğun sorularını doğru anlama ve cevaplama, iletişime açık ve rehberlik edici bir yaklaşım gibi faktörler, cinsel eğitimin tüm gelişim dönemlerinde etkili olmasını sağlar. Cinsellik, bireyin yaşamı boyunca var olan ve sosyal çevre, aile, din, okul, medya, arkadaş grupları gibi birçok faktör tarafından şekillenen bir kavramdır (Bayhan ve Artan, 2005). Cinsel gelişim, bireyin tüm hayatını etkileyen bir süreçtir. Bu nedenle erken çocukluk döneminde verilen cinsel eğitim, bireyin kendi cinselliğini sağlıklı şekilde anlamlandırmasına katkı sağlar (Nyarko, Adentwi, Asumeng & Ahulu, 2014). Cin-

Spor, Eğitim ve Çocuk (SEÇ)

sel gelişim ve eğitim; bireyin gelişimini, cinsiyetini fark etmesini, erkek ya da kadın benliği oluşturmamasını hedefleyen pek çok konuyu kapsar (Kakavoulis, 2001). 21. yüzyılda hâlâ suç gibi algılanan ancak her yerde konuşulan cinselliğin, çocuk gelişimi üzerindeki etkisi göz ardı edilemez. Cinsellik, çoğu ebeveyn ve eğitimcinin görmezden geldiği bir alan olmaya devam etmektedir. Bu durumun temel sebeplerinden biri, seks eğitimi ile cinsel eğitimin karıştırılmasıdır (Tuzcuoğlu ve Tuzcuoğlu, 2004).

Geçmişten günümüze cinsellikten söz etmek kolaylaşmamıştır. Ancak bugünün uyarıcılara açık, hızlı gelişen dünyasında, çocukların cinsel eğitime her zamankinden daha fazla ihtiyacı olduğu açıktır. Çünkü çocuğa cinsel eğitim vermemek, ona trafik kurallarını öğretmemek kadar tehlikelidir (Tuzcuoğlu ve Tuzcuoğlu, 2004). Bu bağlamda, ailelerin rolü son derece kritiktir. Çoğu zaman çocukların cinsel eğitiminden sorumlu olan ebeveynler, doğru bilgi aktarımı için bilgi, iletişim ve motivasyon konularında desteğe ihtiyaç duymaktadırlar (Pop ve Rusu, 2015). Tuğrul ve Artan'ın (2001) yürüttüğü bir çalışmada, 2-18 yaş arası çocuğu olan 665 annenin büyük kısmının cinsel eğitimin ne anlama geldiğini bilmedikleri görülmüştür. Bazı anneler, cinselliği sadece seks olarak tanımlarken, bazıları cinsel eğitimin lise döneminde başlaması gerektiğini savunmuş; çocuk soru sormadıkça bilgi vermeyi gerekli görmemişlerdir.

Toplumsal cinsiyet kuralları ve ebeveynlerin bu rollere dair bakış açıları, çocukların cinsiyet kimliği geliştirme süreçlerinde belirleyici rol oynar. Bu çalışmada da “Okul öncesi dönemde çocuğu olan ebeveynlerin ebeveynlik tutumları ile çocuklarının cinsel gelişim ve eğitime yönelik tutumları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” ana problemi temel alınmıştır. Buna ek olarak araştırmanın alt problem cümleleri aşağıdaki şekildedir:

- Okul öncesi dönemde çocuğu olan ebeveynlerin ebeveynlik tutumları nasıldır?
- Okul öncesi dönemde çocuğu olan ebeveynlerin cinsel gelişim ve eğitime yönelik tutumları nasıldır?
- Okul öncesi dönemde çocuğu olan ebeveynlerin ebeveynlik tutumları, cinsel gelişim ve eğitime yönelik tutumları çocukların cinsiyetine, anne-baba eğitim düzeyine ve sosyoekonomik düzeylerine göre istatistiksel olarak farklılaşmakta mıdır?
- Okul öncesi dönemde çocuğu olan ebeveynlerin ebeveynlik tutumları ile cinsel gelişim ve eğitime yönelik tutumları arasındaki ilişkinin yönü ve boyutu nedir?
- Okul öncesi dönemde çocuğu olan ebeveynlerin ebeveynlik tutumları cinsel gelişim ve eğitime yönelik olan tutumlarını yordamakta mıdır?

YÖNTEM

Bu araştırma, okul öncesi dönemde çocuğu olan ebeveynlerin çocuklarının cinsel gelişimi ve cinsel eğitime yönelik tutumları ile ebeveynlik tutumları arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada nicel araştırma yöntemi benimsenmiş; betimsel ve ilişkiyel tarama modeli kullanılmıştır. Nicel araştırmalar, araştırma problemini sayısal veriler aracılığıyla test etmeyi amaçlar. Bu doğrultuda, mevcut durumu müdahale etmeden ortaya koymak amacıyla betimsel desen; değişkenler arasındaki ilişkileri ortaya koymak için ise ilişkiyel desen tercih edilmiştir (Büyüköztürk, Akgün, Karedemir, Demirel ve Kılıç, 2016). Araştırmada, aynı zamanda değişkenlerden birinin diğerini yordama düzeyini belirlemek amacıyla yordayıcı desen de kullanılmıştır. Bu yaklaşımla bilinen bir değişkenden yola çıkarak diğer değişkenin değeri tahmin edilmeye çalışılmıştır (Neuman, 2006; Creswell, 2017).

Araştırmanın bağımlı değişkeni ebeveynlerin cinsel eğitime yönelik tutumları, bağımsız değişkeni ise ebeveynlik tutumlarıdır. Bu kapsamda değişkenler arasındaki ilişki düzeyi ve yordayıcı etkiler istatistiksel yöntemlerle analiz edilmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2022–2023 eğitim-öğretim yılında Ağrı ili merkez ilçesinde Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı bağımsız anaokulları ve anasınıflarına devam eden çocukların ebeveynleri oluşturmaktadır. Çalışmaya, araştırma hakkında bilgilendirilen ve gönüllü olarak katılmayı kabul eden ebeveynler dahil edilmiştir. Ayrıca, çocukların herhangi bir gelişimsel ya da psikiyatrik tanyaya sahip olmamaları çalışma grubuna dahil edilme koşulu olarak belirlenmiştir.

Yapılan çalışmaya 369 okul öncesi dönemde çocuğu olan ebeveyn katılmıştır. Fakat 22 ebeveynin verileri uç değer gösterdiği için toplam veri setinden silinmiştir. Buna göre 347 ebeveynin verileri ile çalışma yürütülmüştür. Çalışmaya katılan ebeveynler ve çocuklarına ilişkin bazı demografik bilgiler Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Katılımcı demografik özellikleri

Değişken	Katılımcı	F	%
Formu Dolduran	Anne	179	51.6
	Baba	168	48.4
Çocuğun Cinsiyeti	Kız	144	41.5
	Erkek	203	58.5
Çocuğun Yaşı	3 Yaşında	18	5.2
	4 Yaşında	103	29.7
	5 Yaşında	162	46.7
	6 Yaşında	64	18.4
Çocuğun Kendi Odası	Var	249	71.8
	Yok	98	28.2
Ev	Kendisinin	149	42.9
	Kira	198	57.1

Baba Eğitim Düzeyi	İlköğretim	39	11.2
	Lise	64	18.4
	Lisans	190	54.8
	Lisansüstü	54	15.6
Anne Eğitim Düzeyi	İlköğretim	72	20.7
	Lise	82	23.6
	Lisans	172	49.6
	Lisansüstü	21	6.1
Toplam		347	100.0

Çalışmaya 347 ebeveyn katılım göstermiştir. Buna göre katılanların %51,6'sı annedir. Katılımcıların çocuklarının %58,5'i erkektir ve %46,7'si 5 yaşındadır. Çocukların %71,8'inin kendi odası vardır ve %57,1'i kirada oturmaktadır. Babaların %54,8'i lisans mezunuyken annelerin %49,6'sı lisans mezunudur.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplamak amacıyla üç farklı araç kullanılmıştır.

1. *Demografik Bilgi Formu*: Demografik bilgi formu çocukların ismi belirtilmeden genel demografik özelliklerine ilişkin bilgileri elde etmek için araştırmacılar tarafından oluşturulan formdur. Bu araştırmada kullanılan "Aile Bilgi Formu", katılımcıların temel demografik bilgilerini toplamak amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Formda; katılımcıların yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi, mesleği, sosyoekonomik durumu, konut durumu ile sahip oldukları çocukların yaş ve cinsiyetlerine ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Standart bir ölçme aracı olmamakla birlikte, formda yer alan sorular araştırmanın kuramsal çerçevesi doğrultusunda yapılandırılmıştır. Toplanan bu veriler, araştırma kapsamında kontrol değişkeni olarak değerlendirilmiştir. Bu nedenle form için geçerlik ve güvenilirlik analizleri yapılmamıştır; ancak kapsamı itibarıyla araştırma amacına uygun ve yeterli veri sağlayacağı öngörülmektedir.

2. *Ebeveyn Tutum Ölçeği*: Anne babaların çocuk yetiştirme tutumlarını ölçmeyi amaçlayan ölçek Demir Karabulut ve Şendil (2008) tarafından geliştirilmiştir. Anne babalara uygulanan ölçek 4 alt boyut ve 46 maddeden oluşmaktadır. Bu maddeler Demokratik, Otoriter, Aşırı Koruyucu ve İzin Verici boyutları altında yer almaktadır. Güvenirlilik çalışmasında alfa değeri .74 ile .83 arasında değişen ölçek psikometrik özellikleri değerlendirilerek bu değere sahip olmuştur.

3. *Cinsel Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği*: Ceylan vd. (2020) tarafından geliştirilen ebeveynlerin çocukları için verilen cinsel eğitime yönelik tutumlarını belirlemek için "Cinsel Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek 39 madde ve "Profesyonel Destek ve Farkındalıklara Saygı (Ör. Çocuğumun cinsel sorunlarıyla ilgili uzman desteği almak isterim.)", "Ebeveynin Rolü (Ör. Çocuğumun cinsellikle ilgili sorular sorması için fırsat yaratırım.)", "Gerekliliğine İnanma (Ör. Çocuğumun yaşına uygun

cinsel eğitim verilmesi gerektiğini düşünüyorum.)” ve “Kaçınma (Ör. Çocuğumla doğum ve gebelik konularını konuşmaktan hoşlanmam.)” olmak üzere 4 faktörden oluşmaktadır. Alt boyutların iç tutarlılık katsayıları .85-.93 arasında değişmektedir ve toplam ölçek iç tutarlılığı ise .94 olarak bulgulanmıştır.

Verilerin Toplanması

Veri toplama süreci, araştırmanın etik kurul onayının Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi’nden alınmasının ardından başlamıştır. Etik onay sonrası İl Millî Eğitim Müdürlüğü ile gerekli yazışmalar yapılarak uygulama izni alınmıştır. Ardından, rastgele seçilen anaokulları ile yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiş ve araştırma hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Okul yönetimlerinden gerekli izinlerin alınmasının ardından, uygun sınıflar belirlenmiş; sınıf öğretmenleri ve velilere araştırmanın amacı ve kapsamı hakkında yazılı bilgilendirme yapılmıştır. Katılımcılara formlar dağıtılmadan önce, çalışmaya katılımın tamamen gönüllülük esasına dayandığı ve kimlik bilgilerinin toplanmayacağı açıklanmıştır. Ebeveynlerin yazılı onamları alınmıştır. Formlar rumuz sistemiyle kodlanarak gizlilik ilkesi korunmuştur.

Verilerin Analizi

Ebeveynlerin Cinsel Eğitime Yönelik Tutum Ölçeğinden ve Ebeveyn Tutum Ölçeğinden aldıkları puanların bağımsız değişkenler ile analizleri yapılmadan önce normallik dağılımı incelenmiş ve z skorlarının standartlaştırılmış değerleri incelenmiştir. Bu bağlamda +-3 değer aralığı dışında kalan öğrencilerin verileri toplam veri setine dahil edilmemiştir. Ebeveynlerin ölçeklerden aldıkları puanların betimsel istatistikleri Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Betimsel istatistikler

	Değişken	N	$\bar{X}$	S.S.	Min	Max	Çarpıklık	Basıklık
Ebeveyn Tutum	Demokratik	347	25.68	6.84	17	46	.884	.160
	Otoriter	347	47.16	5.33	31	55	-.752	.279
	Aşırı Koruyucu	347	19.42	4.96	9	32	-.027	-.601
	İzin Verici	347	33.83	4.71	19	45	-.358	-.142
Cinsel Eğitime Yönelik Tutum	Profesyonel Destek	347	27.86	4.02	16	32	-1.170	.624
	Ebeveynin Rolü	347	26.61	3.86	15	32	-.631	-.180
	Gerekliliğine İnanma	347	43.55	4.71	26	48	-1.411	1.860
	Kaçınma	347	32.71	7.76	13	44	-.245	-.650
	Cinsel Eğitime Yönelik Tutum	347	130.73	16.35	89	156	-.485	-.427

Ebeveynlerin Cinsel Eğitime Yönelik Tutum Ölçeğinden ve Ebeveyn Tutum Ölçeğinden aldıkları puanların normallik dağılımı çarpıklık ve basıklık katsayılarıyla incelenmiş ve elde edilen değerlerin Yapılan çalışmada normallik dağılımı değerlendirilirken +3 çarpıklık basıklık değerleri ele alınmıştır (George ve Mallery, 2016; Newell & Hancock, 1984). Dolayısıyla iki bağımsız değişken için Bağımsız Örneklem t Testi, ikiden fazlası için Tek Yönlü ANOVA (Post-Hoc Bonferroni) kullanılmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkinin yönü ve boyutu da Pearson Korelasyon analizi ile incelenmiştir. Cohen (1988)'in “ $r = .10$ ile $.29$ için küçük, $r = .30$ ile $.49$ için orta ve $r = .50$ ile 1.00 için büyük ilişki” şeklinde belirttiği korelasyon katsayıları doğrultusunda yorumlamalar yapılmıştır.

BULGULAR

Ebeveynlerin Cinsel Eğitime Yönelik Tutum Ölçeğinden ve Ebeveyn Tutum Ölçeğinden aldıkları puanlar dolduran ebeveynlere göre incelenmiş ve sonucu Tablo 3'te sonuçları sunulmuştur.

Tablo 3. Formu dolduran ebeveyn değişkenine göre yapılan t testi sonucu

Değişkenler	Ebeveyn	N	$\bar{X}$	S.S	t (Sd= 345)	p
Demokratik	Anne	179	25.81	6.78	.357	.722
	Baba	168	25.55	6.93		
Otoriter	Anne	179	46.69	5.29	-1.679	.094
	Baba	168	47.65	5.35		
Aşırı Koruyucu	Anne	179	19.08	4.67	-1.308	.192
	Baba	168	19.77	5.24		
İzin Verici	Anne	179	34.03	4.45	.800	.424
	Baba	168	33.62	4.97		
Profesyonel Destek	Anne	179	27.95	4.07	.418	.676
	Baba	168	27.77	3.98		
Ebeveynin Rolü	Anne	179	26.76	3.84	.760	.448
	Baba	168	26.45	3.89		
Gerekliliğine İnanma	Anne	179	43.21	5.06	-1.382	.168
	Baba	168	43.91	4.29		
Kaçınma	Anne	179	31.72	7.70	-2.481	.014*
	Baba	168	33.77	7.69		
Cinsel Eğitime Yönelik Tutum	Anne	179	129.64	16.77	-1.285	.200
	Baba	168	131.89	15.85		

* $p < 0.05$

Ebeveynlerin Cinsel Eğitime Yönelik Tutum Ölçeğinden ve Ebeveyn Tutum Ölçeğinden aldıkları puanların formu dolduran ebeveyn değişkenine göre incelemesi yapılmıştır. Buna göre ebeveyn tutumlarında formu dolduran ebeveynlere göre istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılaşma olmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($p > 0,05$). Fakat Cinsel Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği Kaçınma boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma olduğu bulgulanmıştır ($p < 0,05$). Aradaki farklılığın hangi iki ortalamalar arasında olduğu incelendiğinde babaların daha yüksek ortalamalara sahip olduğu görülmüştür. Buna göre babaların annelere göre daha kaçınmacı bir cinsel eğitime yönelik tutum sergiledikleri söylenebilir.

Ebeveynlerin Cinsel Eğitime Yönelik Tutum Ölçeğinden ve Ebeveyn Tutum Ölçeğinden aldıkları puanların çocuklarının cinsiyeti değişkenine göre incelenmiş ve sonuçları Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. Çocuğun cinsiyeti değişkenine göre yapılan t testi sonucu

Değişkenler	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	S.S	t (Sd= 345)	p
Demokratik	Kız	144	26.53	7.62	1.938	.053
	Erkek	203	25.09	6.18		
Otoriter	Kız	144	46.62	5.14	-1.572	.117
	Erkek	203	47.53	5.45		
Aşırı Koruyucu	Kız	144	20.07	5.03	2.067	.039*
	Erkek	203	18.95	4.86		
İzin Verici	Kız	144	33.54	4.67	-.991	.322
	Erkek	203	34.04	4.73		
Profesyonel Destek	Kız	144	27.84	3.79	-.062	.951
	Erkek	203	27.87	4.19		
Ebeveynin Rolü	Kız	144	26.89	3.71	1.151	.251
	Erkek	203	26.41	3.96		
Gerekliliğine İnanma	Kız	144	43.70	4.08	.508	.612
	Erkek	203	43.44	5.12		
Kaçınma	Kız	144	31.41	8.33	-2.653	.008*
	Erkek	203	33.64	7.20		
Cinsel Eğitime Yönelik Tutum	Kız	144	129.85	15.96	-.845	.399
	Erkek	203	131.36	16.63		

*p<0.05

Ebeveynlerin Cinsel Eğitime Yönelik Tutum Ölçeğinden ve Ebeveyn Tutum Ölçeğinden aldıkları puanların çocuğun cinsiyeti değişkenine göre incelemesi yapılmıştır. Buna göre ebeveyn tutumlarında çocukların cinsiyetine göre Aşırı Koruyucu tutumda istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılaşma olduğu sonucuna ulaşılmıştır (p<0,05). Aradaki anlamlı farkın hangi iki ortalamalar arasında olduğu incelendiğinde kız çocuğu olan ebeveynlerin aşırı koruyucu tutum sergiledikleri görülmüştür. Cinsel Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği Kaçınma boyutunda da istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma olduğu bulgulanmıştır (p<0,05). Aradaki farklılığın hangi iki ortalamalar arasında olduğu incelendiğinde erkek çocuğu olan ebeveynlerin daha yüksek ortalamalara sahip olduğu görülmüştür. Buna göre erkek çocuğu olanların kız çocuğu olanlara göre daha kaçınmacı bir cinsel eğitime yönelik tutum sergiledikleri söylenebilir.

Ebeveynlerin Cinsel Eğitime Yönelik Tutum Ölçeğinden ve Ebeveyn Tutum Ölçeğinden aldıkları puanların çocuklarının yaşı değişkenine göre incelenmiş ve sonuçları Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. Çocuğun yaşı değişkenine göre yapılan ANOVA sonucu

Değişkenler	Çocuğun Yaşı	N	$\bar{X}$	S.S	F (3-343)	p	Fark
-------------	--------------	---	-----------	-----	--------------	---	------

Demokratik	3 Yaşında ^a	18	24.77	6.05	3.540	.015*	b>c
	4 Yaşında ^b	103	26.99	7.07			
	5 Yaşında ^c	162	24.52	6.70			
	6 Yaşında ^d	64	26.78	6.64			
Otoriter	3 Yaşında ^a	18	47.37	5.30	1.299	.275	
	4 Yaşında ^b	103	46.63	5.79			
	5 Yaşında ^c	162	47.03	5.17			
	6 Yaşında ^d	64	48.27	4.94			
Aşırı Koruyucu	3 Yaşında ^a	18	19.78	3.77	1.067	.363	
	4 Yaşında ^b	103	20.10	4.94			
	5 Yaşında ^c	162	19.02	4.72			
	6 Yaşında ^d	64	19.22	5.79			
İzin Verici	3 Yaşında ^a	18	34.10	6.28	.347	.792	
	4 Yaşında ^b	103	33.96	4.13			
	5 Yaşında ^c	162	33.57	4.68			
	6 Yaşında ^d	64	34.21	5.19			
Profesyonel Destek	3 Yaşında ^a	18	28.28	2.82	1.053	.369	
	4 Yaşında ^b	103	28.13	3.98			
	5 Yaşında ^c	162	27.95	3.85			
	6 Yaşında ^d	64	27.08	4.73			
Ebeveynin Rolü	3 Yaşında ^a	18	28.39	4.24	2.761	.042*	a>d
	4 Yaşında ^b	103	26.66	3.48			
	5 Yaşında ^c	162	26.76	4.22			
	6 Yaşında ^d	64	25.64	3.12			
Gerekliliğine İnanma	3 Yaşında ^a	18	44.65	4.86	3.734	.012*	b>d
	4 Yaşında ^b	103	44.17	3.58			
	5 Yaşında ^c	162	43.69	5.16			
	6 Yaşında ^d	64	41.88	4.77			
Kaçınma	3 Yaşında ^a	18	33.04	8.81	.074	.974	
	4 Yaşında ^b	103	32.95	7.59			
	5 Yaşında ^c	162	32.64	7.83			
	6 Yaşında ^d	64	32.43	7.70			
Cinsel Eğitime Yönelik Tutum	3 Yaşında ^a	18	134.36	16.95	1.597	.190	
	4 Yaşında ^b	103	131.92	14.70			
	5 Yaşında ^c	162	131.04	17.11			
	6 Yaşında ^d	64	127.03	16.47			

*p<0.05

Ebeveynlerin Cinsel Eğitime Yönelik Tutum Ölçeğinden ve Ebeveyn Tutum Ölçeğinden aldıkları puanların formu dolduran ebeveyn değişkenine göre incelemesi yapılmıştır. Buna göre ebeveyn tutumlarında çocukların yaşına göre Demokratik tutumda istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılaşma olduğu sonucuna ulaşılmıştır (p<0,05). Aradaki farklılığın hangi iki ortalamadan kaynaklandığı incelendiğinde çocuğu 4 yaşında olanların 5 yaşında olanlara göre daha fazla demokratik tutum gösterdiği görülmüştür. Cinsel Eğitime Yönelik Tutum Ölçeğinde ise Ebeveynin Rolü ve Gerekliliğine İnanma boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılaşma olduğu sonucuna ulaşılmıştır (p<0,05). Aradaki farklılığın hangi iki ortalamalardan kaynaklandığı incelendiğinde Ebeveynin Rolünde 3 yaşında

çocuğu olanların 6 yaşında olanlara göre, Gerekliliğine İnanma boyutunda da 4 yaşında çocuğu olanların 6 yaşında olanlara göre daha yüksek puanlarının olduğu görülmüştür.

Ebeveynlerin Cinsel Eğitime Yönelik Tutum Ölçeğinden ve Ebeveyn Tutum Ölçeğinden aldıkları puanların çocuklarının kendi odası olup olmaması değişkenine göre incelenmiş ve sonuçları Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6. Çocuğun odasının olup olmaması değişkenine göre yapılan t testi sonucu

Değişkenler	Kendi Odası	N	$\bar{X}$	S.S	t (Sd= 345)	p
Demokratik	Var	249	25.36	6.96	-1.392	.165
	Yok	98	26.50	6.50		
Otoriter	Var	249	47.71	4.91	3.138	.002*
	Yok	98	45.74	6.09		
Aşırı Koruyucu	Var	249	19.34	5.07	-.480	.632
	Yok	98	19.62	4.68		
İzin Verici	Var	249	33.85	4.39	.088	.930
	Yok	98	33.80	5.44		
Profesyonel Destek	Var	249	28.14	4.00	2.114	.035*
	Yok	98	27.14	4.01		
Ebeveynin Rolü	Var	249	27.03	3.72	3.326	.001*
	Yok	98	25.53	4.01		
Gerekliliğine İnanma	Var	249	43.94	4.78	2.498	.013*
	Yok	98	42.55	4.38		
Kaçınma	Var	249	33.83	7.83	4.379	.000*
	Yok	98	29.88	6.84		
Cinsel Eğitime Yönelik Tutum	Var	249	132.95	16.70	4.124	.000*
	Yok	98	125.09	13.97		

*p<0.05

Ebeveynlerin Cinsel Eğitime Yönelik Tutum Ölçeğinden ve Ebeveyn Tutum Ölçeğinden aldıkları puanların çocuğun kendi odasının olup olmaması değişkenine göre incelenmesi yapılmıştır. Buna göre ebeveyn tutumlarında çocukların odasının olup olmamasına göre Otoriter tutumda istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılaşma olduğu sonucuna ulaşılmıştır (p<0,05). Aradaki anlamlı farkın hangi iki ortalamalar arasında olduğu incelendiğinde çocuğunun kendi odası olan ebeveynlerin otoriter tutum sergiledikleri görülmüştür. Cinsel Eğitime Yönelik Tutum Ölçeğinin tüm boyutlarında da istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma olduğu bulgulanmıştır (p<0,05). Aradaki farklılığın hangi iki ortalamalar arasında olduğu incelendiğinde tüm boyutlarda çocuğunun kendi odası olan ebeveynlerin daha yüksek ortalamalara sahip olduğu görülmüştür. Buna göre çocuğunun kendi odası olanların cinsel eğitime yönelik tutumlarının daha yüksek olduğu söylenebilir.

Ebeveynlerin Cinsel Eğitime Yönelik Tutum Ölçeğinden ve Ebeveyn Tutum Ölçeğinden aldıkları puanların evlerinin kira olup olmaması değişkenine göre incelenmiş ve sonuçları Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7. Evlerinin kira olup olmaması değişkenine göre yapılan t testi sonucu

Değişkenler	Ev	N	$\bar{X}$	S.S	t (Sd= 345)	p
Demokratik	Kendisinin	149	24.75	6.46	-2.221	.027*
	Kira	198	26.39	7.05		
Otoriter	Kendisinin	149	47.15	5.79	-.034	.973
	Kira	198	47.17	4.98		
Aşırı Koruyucu	Kendisinin	149	18.47	5.21	-3.125	.002*
	Kira	198	20.13	4.65		
İzin Verici	Kendisinin	149	33.84	5.05	.037	.971
	Kira	198	33.82	4.44		
Profesyonel Destek	Kendisinin	149	27.20	4.53	-2.670	.008*
	Kira	198	28.36	3.53		
Ebeveynin Rolü	Kendisinin	149	26.48	3.93	-.533	.594
	Kira	198	26.70	3.81		
Gerekliliğine İnanma	Kendisinin	149	42.75	5.70	-2.779	.006*
	Kira	198	44.15	3.69		
Kaçınma	Kendisinin	149	31.57	7.58	-2.395	.017*
	Kira	198	33.57	7.80		
Cinsel Eğitime Yönelik Tutum	Kendisinin	149	128.00	17.78	-2.724	.007*
	Kira	198	132.79	14.90		

*p<0.05

Ebeveynlerin Cinsel Eğitime Yönelik Tutum Ölçeğinden ve Ebeveyn Tutum Ölçeğinden aldıkları puanların evin kira olup olmaması değişkenine göre incelemesi yapılmıştır. Buna göre ebeveyn tutumlarında evin kira olup olmamasına göre Demokratik ve Aşırı Koruyucu tutumda istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılaşma olduğu sonucuna ulaşılmıştır (p<0,05). Aradaki anlamlı farkın hangi iki ortalamalar arasında olduğu incelendiğinde evi kira olan ebeveynlerin demokratik ya da aşırı koruyucu tutum sergiledikleri görülmüştür. Cinsel Eğitime Yönelik Tutum Ölçeğinin Ebeveynin Rolü alt boyutu hariç tüm boyutlarında da istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma olduğu bulgulanmıştır (p<0,05). Aradaki farklılığın hangi iki ortalamalar arasında olduğu incelendiğinde tüm boyutlarda kirada olan ebeveynlerin daha yüksek ortalamalara sahip olduğu görülmüştür. Buna göre kirada oturanların cinsel eğitime yönelik tutumlarının daha yüksek olduğu söylenebilir.

Ebeveynlerin Cinsel Eğitime Yönelik Tutum Ölçeğinden ve Ebeveyn Tutum Ölçeğinden aldıkları puanların anne eğitim düzeyi değişkenine göre incelenmiş ve sonuçları Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8. Anne eğitim düzeyi değişkenine göre yapılan ANOVA sonucu

Değişkenler	Anne Eğitim	N	$\bar{X}$	S.S	F (3-343)	p	Fark
Demokratik	İlköğretim ^a	72	27.81	7.25	3.098	.027*	a>c
	Lise ^b	82	25.31	5.92			
	Lisans ^c	172	24.96	6.84			
	Lisansüstü ^d	21	25.77	7.76			

Otoriter	İlköğretim ^a	72	46.72	6.06	.492	.688	
	Lise ^b	82	47.60	4.32			
	Lisans ^c	172	47.22	5.56			
	Lisansüstü ^d	21	46.42	4.40			
Aşırı Koruyucu	İlköğretim ^a	72	19.33	4.78	2.553	.055	
	Lise ^b	82	18.35	4.79			
	Lisans ^c	172	19.73	5.05			
	Lisansüstü ^d	21	21.30	4.94			
İzin Verici	İlköğretim ^a	72	34.29	4.41	.643	.588	
	Lise ^b	82	33.59	5.00			
	Lisans ^c	172	33.88	4.68			
	Lisansüstü ^d	21	32.80	4.87			
Profesyonel Destek	İlköğretim ^a	72	26.43	4.29	5.644	.001*	c>a d>a
	Lise ^b	82	27.52	4.40			
	Lisans ^c	172	28.43	3.64			
	Lisansüstü ^d	21	29.42	3.12			
Ebeveynin Rolü	İlköğretim ^a	72	26.31	4.41	2.805	.060	
	Lise ^b	82	25.71	4.00			
	Lisans ^c	172	27.05	3.54			
	Lisansüstü ^d	21	27.52	3.22			
Gerekliliğine İnanma	İlköğretim ^a	72	41.40	5.71	7.560	.000*	b>a c>a d>a
	Lise ^b	82	43.90	4.91			
	Lisans ^c	172	44.02	3.94			
	Lisansüstü ^d	21	45.66	3.69			
Kaçınma	İlköğretim ^a	72	28.87	7.27	10.661	.000*	c>a d>a
	Lise ^b	82	31.84	7.23			
	Lisans ^c	172	34.41	7.80			
	Lisansüstü ^d	21	35.43	5.66			
Cinsel Eğitime Yönelik Tutum	İlköğretim ^a	72	123.00	16.62	9.966	.000*	c>a d>a
	Lise ^b	82	128.97	16.87			
	Lisans ^c	172	133.91	15.13			
	Lisansüstü ^d	21	138.03	12.65			

*p<0.05

Ebeveynlerin Cinsel Eğitime Yönelik Tutum Ölçeğinden ve Ebeveyn Tutum Ölçeğinden aldıkları puanların anne eğitim düzeyi değişkenine göre incelemesi yapılmıştır. Buna göre ebeveyn tutumlarında anne eğitim düzeyine göre Demokratik tutumda istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılaşma olduğu sonucuna ulaşılmıştır (p<0,05). Aradaki farklılığın hangi iki ortalamadan kaynaklandığı incelendiğinde annelerden ilköğretim mezunu olanların lisans mezunu olanlara göre daha fazla demokratik tutum gösterdiği görülmüştür. Cinsel Eğitime Yönelik Tutum Ölçeğinde ise Profesyonel Destek, Gerekliliğine İnanma, Kaçınma ve Cinsel Eğitime Yönelik Tutum boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılaşma olduğu sonucuna ulaşılmıştır (p<0,05). Aradaki farklılığın hangi iki ortalamalardan kaynaklandığı incelendiğinde Profesyonel Destek, Kaçınma ve Cinsel Eğitime Yönelik Tutum boyutlarında annelerden Lisans ve Lisansüstü mezunu olanların ilköğretim mezunu olanlardan daha yüksek

puanlarının olduğu görülmüştür. Gerekliliğine İnanma boyutunda ise annelerden ilköğretim mezunu olanların lise, lisans ve lisansüstü mezunu olanlardan daha düşük puanlarının olduğu görülmüştür.

Ebeveynlerin Cinsel Eğitime Yönelik Tutum Ölçeğinden ve Ebeveyn Tutum Ölçeğinden aldıkları puanların baba eğitim düzeyi değişkenine göre incelenmiş ve sonuçları Tablo 9’da sunulmuştur.

Tablo 9. Baba eğitim düzeyi değişkenine göre yapılan ANOVA sonucu

Değişkenler	Baba Eğitim	N	$\bar{X}$	S.S	F (3-343)	p	Fark
Demokratik	İlköğretim ^a	39	27.20	6.90	1.613	.186	
	Lise ^b	64	26.70	6.27			
	Lisans ^c	190	25.09	7.14			
	Lisansüstü ^d	54	25.49	6.22			
Otoriter	İlköğretim ^a	39	46.83	5.20	.150	.930	
	Lise ^b	64	46.96	5.94			
	Lisans ^c	190	47.19	5.46			
	Lisansüstü ^d	54	47.49	4.22			
Aşırı Koruyucu	İlköğretim ^a	39	18.74	3.95	4.040	.008*	d>a d>b d>c
	Lise ^b	64	18.79	4.92			
	Lisans ^c	190	19.17	5.29			
	Lisansüstü ^d	54	21.51	3.92			
İzin Verici	İlköğretim ^a	39	33.95	4.51	2.422	.066	
	Lise ^b	64	35.16	4.24			
	Lisans ^c	190	33.34	4.79			
	Lisansüstü ^d	54	33.89	4.89			
Profesyonel Destek	İlköğretim ^a	39	26.49	4.78	5.563	.001*	c>b d>a d>b
	Lise ^b	64	26.67	4.61			
	Lisans ^c	190	28.21	3.68			
	Lisansüstü ^d	54	29.02	3.31			
Ebeveynin Rolü	İlköğretim ^a	39	25.95	4.91	.728	.536	
	Lise ^b	64	26.47	3.87			
	Lisans ^c	190	26.64	3.67			
	Lisansüstü ^d	54	27.12	3.65			
Gerekliliğine İnanma	İlköğretim ^a	39	41.76	6.66	4.828	.003*	d>a d>b
	Lise ^b	64	42.52	5.78			
	Lisans ^c	190	43.88	3.99			
	Lisansüstü ^d	54	44.90	3.25			
Kaçınma	İlköğretim ^a	39	31.67	8.74	7.174	.000*	d>a d>b d>c
	Lise ^b	64	30.20	7.43			
	Lisans ^c	190	32.70	7.36			
	Lisansüstü ^d	54	36.52	7.48			
Cinsel Eğitime Yönelik Tutum	İlköğretim ^a	39	125.87	18.32	6.603	.000*	d>a d>b
	Lise ^b	64	125.86	18.28			
	Lisans ^c	190	131.43	14.97			
	Lisansüstü ^d	54	137.55	14.56			

*p<0.0

Ebeveynlerin Cinsel Eğitime Yönelik Tutum Ölçeğinden ve Ebeveyn Tutum Ölçeğinden aldıkları puanların baba eğitim düzeyi değişkenine göre incelemesi yapılmıştır. Buna göre ebeveyn tutumlarında baba eğitim düzeyine göre Aşırı Koruyucu tutumda istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılaşma olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($p<0,05$). Aradaki farklılığın hangi iki ortalamadan kaynaklandığı incelendiğinde babalardan lisansüstü mezunu olanların ilköğretim, lise ve lisans mezunu olanlara göre daha fazla aşırı koruyucu tutum gösterdiği görülmüştür. Cinsel Eğitime Yönelik Tutum Ölçeğinde ise Profesyonel Destek, Gerekliliğine İnanma, Kaçınma ve Cinsel Eğitime Yönelik Tutum boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılaşma olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($p<0,05$). Aradaki farklılığın hangi iki ortalamalardan kaynaklandığı incelendiğinde eğitim düzeyinin artmasıyla cinsel eğitime yönelik tutum puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Ebeveynlerin Cinsel Eğitime Yönelik Tutum Ölçeğinden ve Ebeveyn Tutum Ölçeğinden aldıkları puanlar arasındaki ilişkinin boyutunun ve yönünün incelemesi Tablo 10'da sunulmuştur.

Tablo 10. Cinsel Eğitime Yönelik Tutum ve Ebeveyn Tutum İlişkisi

Değişken	Pearson Korelasyon (r)	Demokratik	Otoriter	Aşırı Koruyucu	İzin Verici
Profesyonel Destek	(r)	-.382**	.217**	-.129*	.072
	p	.000	.000	.016	.179
	N	347	347	347	347
Ebeveynin Rolü	(r)	-.372**	.236**	-.131*	.079
	p	.000	.000	.015	.141
	N	347	347	347	347
Gerekliliğine İnanma	(r)	-.485**	.252**	-.149**	.050
	p	.000	.000	.005	.356
	N	347	347	347	347
Kaçınma	(r)	-.267**	.170**	.044	.134*
	p	.000	.001	.410	.012
	N	347	347	347	347
Cinsel Eğitime Yönelik Tutum	(r)	-.448**	.262**	-.084	.115*
	p	.000	.000	.116	.033
	N	347	347	347	347

* $p<0.05$ (2-yönlü); ** $p<0.01$ (2-yönlü)

Ebeveynlerin Cinsel Eğitime Yönelik Tutum Ölçeğinden ve Ebeveyn Tutum Ölçeğinden aldıkları puanlar arasındaki ilişki incelendiğinde arada istatistiksel olarak anlamlı derecede bir ilişki olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Cinsel eğitime yönelik tutum ile demokratik tutum arasında negatif yönlü orta düzeyde, otoriter ve izin verici tutum ile pozitif yönlü küçük düzeyde bir ilişki olduğu görülmüştür.

Cinsel Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği ve Ebeveyn Tutum Ölçeğinin-Demokratik, Otoriter ve İzin Verici boyutları arasında korelasyon bulunmasından dolayı ebeveyn tutumlarının cinsel eğitime yö-

nelik tutumu ne kadar yordadığını belirlemek amacıyla ayrı ayrı basit doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. Buna göre cinsel eğitime yönelik tutumun demokratik ebeveyn tutumu ile ne kadar yordandığının tespiti Tablo 11’de incelenmiştir.

Tablo 11. Cinsel eğitime yönelik tutumun demokratik ebeveyn tutumundan etkilenme durumu

Değişken	B	Standart Hata _B	β	<i>t</i>	<i>p</i>	Tolerans	VIF
Sabit	158.241	3.055		51.793	.000	1.000	1.000
Demokratik	-1.071	.115	-.448	-9.317	.000		
R= 0.448	R ² =0.201						
F _(1,345) =86.808	p<0.001						

Basit doğrusal regresyon analizi sonucunda cinsel eğitime yönelik tutumun demokratik tutumdan yordandığı söylenebilir (R=.448, R²=.201, p<.01). Buna göre demokratik ebeveyn tutumu ebeveynlerin cinsel eğitime yönelik tutumlarının toplam varyansının yaklaşık %20’sini açıkladığı söylenebilir.

Cinsel eğitime yönelik tutumun otoriter ebeveyn tutumu ile ne kadar yordandığının tespiti Tablo 12’de incelenmiştir.

Tablo 12. Cinsel eğitime yönelik tutumun otoriter ebeveyn tutumundan etkilenme durumu

Değişken	B	Standart Hata _B	β	<i>t</i>	<i>p</i>	Tolerans	VIF
Sabit	92.829	7.556		12.285	.000	1.000	1.000
Otoriter	.804	.159	.262	5.048	.000		
R= 0.262	R ² =0.069						
F _(1,345) = 25.483	p<0.001						

Basit doğrusal regresyon analizi sonucunda cinsel eğitime yönelik tutumun otoriter tutumdan yordandığı söylenebilir (R=.262, R²=.069, p<.01). Buna göre otoriter ebeveyn tutumu ebeveynlerin cinsel eğitime yönelik tutumlarının toplam varyansının yaklaşık %7’sini açıkladığı söylenebilir.

Cinsel eğitime yönelik tutumun izin verici ebeveyn tutumu ile ne kadar yordandığının tespiti Tablo 13’te incelenmiştir.

Tablo 13. Cinsel eğitime yönelik tutumun izin verici ebeveyn tutumundan etkilenme durumu

Değişken	B	Standart Hata _B	β	<i>t</i>	<i>p</i>	Tolerans	VIF
Sabit	117.267	6.346		18.480	.000	1.000	1.000
İzin Verici	.398	.186	.115	2.142	.033		
R= 0.115	R ² =0.013						
F _(1,345) = 4.589	p<0.05						

Basit doğrusal regresyon analizi sonucunda cinsel eğitime yönelik tutumun izin verici tutumdan yordandığı söylenebilir (R=.115, R²=.013, p<.01). Buna göre izin verici ebeveyn tutumu ebeveynlerin cinsel eğitime yönelik tutumlarının toplam varyansının yaklaşık %2’sini açıkladığı söylenebilir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Araştırmanın dikkat çekici bulgularından biri, annelerin cinsel eğitim sürecinde babalara kıyasla daha aktif ve rahat bir tutum sergilemeleridir. Nitekim Shin, Lee ve Min (2019) tarafından gerçekleştirilen çalışmada da benzer sonuçlara ulaşılmış; annelerin ev ortamında çocuklarına yönelik birincil cinsel eğitim sağlayıcıları olarak öne çıktıkları, babaların ise bu sürece daha sınırlı düzeyde katılım gösterdikleri belirtilmiştir. Jo ve arkadaşları (2013), Lee ve Kweon (2013) ile Flores ve Barroso'nun (2017) ABD'de yürüttükleri araştırmalar da bu durumu desteklemekte; annelerin cinsel eğitim konusunda babalara kıyasla çocuklarla daha açık iletişim kurdukları ve bu konularda daha istekli ve rahat oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulgular, toplumsal cinsiyet rollerinin annelere yüklediği bakım ve eğitim sorumluluğunun cinsel eğitim süreçlerine de yansıdığını göstermektedir.

Çalışmanın bir diğer önemli bulgusu ise, annenin eğitim düzeyi ile çocuğuyla cinsellik üzerine iletişim kurma sıklığı arasında anlamlı bir ilişkinin bulunmasıdır (Shin et al., 2019). Bu ilişki, annenin eğitim seviyesinin, çocuğuna cinsel konularda bilgi aktarma kapasitesini ve isteğini doğrudan etkileyen belirleyici bir unsur olduğunu göstermektedir. Yeo ve Lee (2020) tarafından yapılan sistematik derlemede de benzer şekilde, daha yüksek eğitim düzeyine sahip ebeveynlerin cinsel eğitimin önemini daha çok benimsedikleri ve bu eğitimin okul ortamında verilmesini daha fazla destekledikleri belirtilmiştir. Bununla birlikte, aynı çalışmada bazı yüksek eğitimli ebeveynlerin kültürel değerler ve geleneksel normlar nedeniyle çocuklarıyla bu konularda açık iletişim kurmaktan çekindikleri ifade edilmiştir. Özellikle Çin'de yürütülen bazı çalışmalarda, yükseköğrenim görmüş ebeveynlerin geleneksel değerleri daha fazla içselleştirdiği ve bu sebeple çocuklarıyla cinsellik hakkında konuşmada daha temkinli davrandıkları ortaya konmuştur. Bu durum, ebeveynin eğitim düzeyinin tek başına belirleyici olmadığını, içinde bulunulan kültürel bağlamın da dikkate alınması gerektiğini göstermektedir.

Araştırma sonuçları, cinsel eğitimin aile içi dinamiklerle doğrudan ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır. Ebeveynin cinsiyeti, eğitim düzeyi ve sosyo-ekonomik özellikleri gibi faktörler, çocuğa aktarılan bilginin içeriği ve sunum biçimini etkilemektedir. Örneğin, Ceylan, Artan ve Adıbatmaz'ın (2020) çalışmasında ebeveynlerin cinsel eğitime ilişkin tutumları arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı raporlanmış, bu durum araştırmalar arasındaki yöntemsel farklılıklar, örneklem gruplarının çeşitliliği ve kültürel bağlam gibi unsurlarla açıklanmıştır.

Araştırmamızda kız çocuğu olan ebeveynlerin daha koruyucu bir tutum sergiledikleri; erkek çocuğu olan ebeveynlerin ise cinsel eğitime yönelik daha kaçınıcı bir yaklaşım benimsedikleri belirlenmiştir. Ancak Sönmez ve Öğretir Özçelik'in (2022) çalışması, çocuğun cinsiyetinin annelerin tutumları üzerinde anlamlı bir fark oluşturmadığını; fakat bilgi düzeyinde farklılaşmalara neden olduğunu ortaya koymuştur. Bu durum, ebeveyn tutumlarının yalnızca çocuğun cinsiyetine bağlı olarak değil, daha çok çok boyutlu yapılarla belirlendiğini düşündürmektedir.

Spor, Eğitim ve Çocuk (SEÇ)

Araştırmada çocukların yaşının ebeveyn tutumları üzerinde etkili olduğu da gözlemlenmiştir. 4 yaşındaki çocuğa sahip ebeveynlerin daha demokratik, 6 yaş çocuk ebeveynlerinin ise bazı olumsuz tutumlarda (örneğin tutarsızlık ve aşırı koruyuculuk) daha olumlu bir noktada yer aldığı tespit edilmiştir. Bu sonuçlar, çocuğun yaşı ile ebeveyn tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğunu göstermektedir (Sönmez & Öğretir Özçelik, 2022). Bu bağlamda, ebeveynlerin çocuklarının gelişim dönemine göre tutumlarını yeniden yapılandırılmaları, onların ihtiyaçlarına daha duyarlı bir yaklaşım benimsemelerini sağlayabilir.

Ebeveynlerin eğitim düzeyinin artmasıyla birlikte cinsel eğitime yönelik tutum puanlarının da anlamlı biçimde yükseldiği görülmüştür. Uzkul ve Öğretir Özçelik'in (2024) bulguları da bu durumu desteklemekte; eğitim seviyesi yükseldikçe ebeveynlerin bilgi düzeylerinde artış olduğu ve tutumlarının daha bilinçli hâle geldiği gözlemlenmiştir. Ceylan, Artan ve Adıbatmaz'ın (2020) araştırmasında da üniversite mezunu ebeveynlerin cinsel eğitime daha olumlu yaklaştıkları belirtilmiştir. Eğitim seviyesi, sadece bilgi düzeyini değil, aynı zamanda ebeveynlerin çocuklarına karşı daha açık, destekleyici ve olumlu bir yaklaşım geliştirmelerine de katkı sağlamaktadır.

Elde edilen bu sonuçlar, ebeveynlere yönelik cinsel eğitim programlarının önemini ortaya koymakta ve özellikle düşük eğitim seviyesine sahip ebeveynler için farkındalık çalışmaları yapılmasının gerekliliğini vurgulamaktadır. Bu eğitimlerin yalnızca bilgi aktarımını değil, aynı zamanda tutum ve davranış değişimini hedeflemesi gerektiği ifade edilebilir. İşler'in (2017) çalışmasında da benzer şekilde, ebeveynlerin eğitim düzeylerindeki artışa paralel olarak çocuklarının cinsel gelişimine ilişkin bilgi düzeylerinin arttığı ve ebeveyn tutumlarının olumlu yönde değiştiği görülmüştür. Aynı çalışmada, gelir düzeyi yüksek olan ebeveynlerin daha bilinçli ve pozitif yaklaşımlar sergiledikleri; eğitim düzeyi ile gelir düzeyi arasındaki ilişkinin ebeveyn tutumlarını etkileyen önemli bir faktör olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Son olarak, ebeveynlerin çocuk yetiştirme biçimlerinin sosyo-demografik değişkenlerden etkilendiği belirlenmiştir. Özellikle eğitim seviyesindeki artış, ebeveynlerin daha destekleyici ve anlayışlı bir tutum benimsemelerine katkı sağlamakta; bu da çocukların sosyal ve duygusal gelişimlerini olumlu yönde etkilemektedir (Baumrind, 1991; Kırca & Kızıltepe, 2019). Aynı zamanda, ebeveynlerin mesleği, çocuk sayısı, yaşları ve çalışma durumları gibi faktörler de ebeveynlik yaklaşımlarında farklılıklara yol açabilmektedir (Arı & Ünal, 2010; Sümer & Güngör, 1999). Demokratik ebeveynlik tarzının, çocukların özgüven, sosyal beceri ve duygusal düzenleme kapasitesini geliştirdiği farklı çalışmalarla desteklenmiştir (Parenting Styles and Social-Emotional Development of Preschool Children, 2022; The Impacts of Parenting Style and Education Level of Parents on Learning Motivation, 2023). Bu doğrultuda, çocukların sağlıklı gelişimi için ailelere yönelik sosyal desteklerin ve eğitim programlarının güçlendirilmesi önem arz etmektedir.

Kaynaklar

Spor, Eğitim ve Çocuk (SEÇ)

- Arı, M., Bayhan, P., Artan, İ., Üstün, E., & Akman, B. (1997). A study of parents' attitudes, conduct and thoughts regarding 2–11 year old children who watch television. *I. Ulusal Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Kongresi*, 28–30 Mayıs, Ankara, 165–183.
- Arı, R., & Ünal, İ. (2010). Ebeveyn tutumları ile çocukların sosyal beceri düzeyleri arasındaki ilişki: Sosyo-demografik değişkenler açısından bir inceleme. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 7(2), 638–664.
- Baumrind, D. (1991). The influence of parenting style on adolescent competence and substance use. *The Journal of Early Adolescence*, 11(1), 56–95. <https://doi.org/10.1177/02724316911111004>
- Bayhan, P. S., & Artan, İ. (2005). *Çocuk gelişimi ve eğitimi*. Morpa Kültür Yayınları.
- Blissett, J., & Haycraft, E. (2008). Are parenting style and controlling feeding practices related? *Appetite*, 50(2–3), 477–485.
- Bornstein, L., & Bornstein, M. H. (2007). Parenting styles and child social development. In *Encyclopedia on Early Childhood Development*. Centre of Excellence for Early Childhood Development.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Ceylan, Ö. (2017). *Anne baba tutumları ile çocuğun sosyalleşme süreci arasındaki ilişki: Okul öncesi örneği* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. İstanbul Gelişim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ceylan, R., Artan, İ., & Adıbatmaz, B. (2020). Okul öncesi dönemde cinsel eğitim: Annelerin bilgi düzeyleri ve tutumları. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 34(2), 468–490. <https://doi.org/10.33308/26674874.2020342210>
- Creswell, J. W. (2017). *Eğitim araştırmaları: Nicel ve nitel araştırmanın planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesi* (H. Ekşi, Çev. Ed.). EDAM Yayınları.
- Darling, N., & Steinberg, L. (1993). Parenting style as context: An integrative model. *Psychological Bulletin*, 113(3), 487–496. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.113.3.487>
- Demir Karabulut, E., & Şendil, G. (2008). Ebeveyn tutum ölçeği (ETÖ). *Türk Psikoloji Yazıları*, 11(21), 15–25.
- Epstein, J. L., & Sanders, M. G. (2002). Family, school, and community partnerships. In M. H. Bornstein (Ed.), *Handbook of parenting: Vol. 5. Practical issues in parenting* (pp. 407–438). Lawrence Erlbaum Associates.

Spor, Eğitim ve Çocuk (SEÇ)

- Flores, D., & Barroso, J. (2017). 21st century parent–child sex communication in the U.S.: A process review. *The Journal of Sex Research*, 54(4–5), 532–548. <https://doi.org/10.1080/00224499.2016.1267693>
- Güneysu, S. (1982). *Ana-babaların çocuklarına karşı tutumları ve çocuktaki davranış problemleri* [Yayınlanmamış bilim uzmanlığı tezi]. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- İşler, A. (2017). *Okul öncesi dönem çocuğu olan ebeveynlerin cinsel gelişime ve cinsel eğitime yönelik bilgi düzeylerinin ve tutumlarının incelenmesi* [Yüksek lisans tezi, Lisansüstü Eğitim, Öğretim ve Araştırma Enstitüsü, Okul Öncesi Eğitim Anabilim Dalı].
- Jo, H., Kim, M., Park, S., & Song, I. (2013). Mothers' knowledge, attitude, and educational needs about sex education of their children. *Journal of the Korean Society of Maternal and Child Health*, 17(1), 63–73. <https://doi.org/10.21896/jksmch.2013.17.1.63>
- Kakavoulis, A. (2001). Family and sex education: A survey of parental attitudes. *Sex Education*, 1(2), 163–174. <https://doi.org/10.1080/14681810120052588>
- Kırca, F., & Kızıltepe, Z. (2019). Anne-baba tutumları ile çocukların problem davranışları arasındaki ilişki: Sosyo-demografik değişkenler açısından bir inceleme. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 7(2), 638–664.
- Lee, S. H., & Kweon, Y. R. (2013). The relationship between sexual knowledge, sexual attitudes, and the intention of sex education in preschoolers among parents. *Korean Journal of Women Health Nursing*, 19(2), 113–120. <https://doi.org/10.4069/kjwhn.2013.19.2.113>
- Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü. (2013). *Okul öncesi eğitim programı*. Ankara.
- Morrison, G. S. (2018). *Early childhood education today* [Access card package]. Pearson.
- Neuman, W. L. (2006). *Social research methods: Qualitative and quantitative approaches* (6th ed.). Pearson.
- Newell, K. M., & Hancock, P. A. (1984). Forgotten moments. *Journal of Motor Behavior*, 16(3), 320–335. <https://doi.org/10.1080/00222895.1984.10735324>
- Nyarko, K., Adentwi, K. I., Asumeng, M., & Ahulu, L. D. (2014). Parental attitude towards sex education at the lower primary in Ghana. *International Journal of Elementary Education*, 3(2), 21–29. <https://doi.org/10.11648/j.ijeedu.20140302.11>
- Oktay, A., & Grupları, A. (2007). *Okul öncesi eğitimden ilköğretime geçiş projesi*. Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği.

Spor, Eğitim ve Çocuk (SEÇ)

- Parenting styles and social-emotional development of preschool children. (2022). *International Journal of Child Psychology*. <https://www.ijpediatrics.com/index.php/ijcp/article/download/4552/2900/17176>
- Pop, M. V., & Rusu, A. S. (2015). The role of parents in shaping and improving the sexual health of children—Lines of developing parental sexuality education programmes. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 209, 395–401.
- Shin, Y. S., Lee, J. H., & Min, M. J. (2019). Factors associated with parental intention to educate their children about sex: Focusing on gender and education level. *Journal of Korean Academy of Community Health Nursing*, 30(1), 72–81. <https://doi.org/10.12799/jkachn.2019.30.1.72>
- SIECUS. (2003). *The truth about adolescent sexuality*. Sexuality Information and Education Council of the United States.
- Sönmez, S., & Öğretir Özçelik, A. (2022). Okul öncesi dönemde cinsel eğitim açısından anne tutumları ve bilgi düzeylerinin incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 62, 158–181. <https://doi.org/10.21764/94194>
- Sümer, N., & Güngör, D. (1999). Anne-baba davranışlarının çocukların psikolojik uyumu üzerindeki etkileri: Algılanan ebeveyn tutumları ölçeği. *Türk Psikoloji Dergisi*, 14(44), 35–58.
- Sümer, N., Gündoğdu Aktürk, E., & Helvacı, E. (2010). Anne-baba tutum ve davranışlarının psikolojik etkileri: Türkiye’de yapılan çalışmalara toplu bakış. *Türk Psikoloji Yazıları*, 13(25), 42–59.
- The impacts of parenting style and education level of parents on learning motivation. (2023). <https://www.researchgate.net/publication/375990554>
- Tuğrul, B., & Artan, İ. (2001). Çocukların cinsel eğitimi ile ilgili anne görüşlerinin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(20), 141–149.
- Tuzcuoğlu, N., & Tuzcuoğlu, S. (2004). *Çocuğun cinsel eğitimi*. Morpa Kültür Yayınları.
- Uzkuş, S., & Öğretir Özçelik, A. D. (2024). Ebeveynlerin cinsel bilgi düzeyi, tutum, cinsel iletişim ve cinsel istismar farkındalığını etkileyen etmenler. *Sinop Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(1), 102–139. <https://doi.org/10.30561/sinopusd.1333336>
- Yeo, Y. J., & Lee, H. J. (2020). A systematic review of parents’ attitudes and involvement in sex education for children. *Journal of Korean Public Health Nursing*, 34(1), 100–113. <https://doi.org/10.5932/JKPHN.2020.34.1.100>
- Yörükoğlu, A. (1997). *Değişen toplumda aile ve çocuk*. Özgür Yayınları.